

3. Article in Ha'aretz Newspaper in preparation of Adriaan Geuze's visit

מעבר לקו האופק

ממיצבים עד פארקים – המשרד West 8 שהקים אדריאן גאוזע מחיב את ההגדרה של אדריכלות הנוף ושל תכנון אורבני. לרגל ביקורו בישראל הוא מסביר למה הוא נעזר ברעיונות של אמנים, משוררים וסופרים

קשת רחבול

בחורש שעבר חנך מייקל בלר מברג, לקראת סיום תפקידו, את השלמת השלב הראשון באחר מפי רויקטי הרגל של תקופת כהונתו כראש העיר ניו יורק. זהו פארק רחב ידיים בחלקו הדרומי של אי גוברנורס, האי שהיה אחת מזירות המאבק של המהפכה האמריקאית ושימש כבסיס צבאי במשך כמעט 200 שנים. בעוד המבנים שבצפון האי נועדו לשימור היסטורי, שטח נרחב בדרומו יועד לשמש בפארק עירוני ובתחומים הבינלאומיים שהי תקיימה ב-2007 לצורך תכנונו וזה המשרד ההולנדי West 8.

"הו לנו כל מיני רעיונות וני רטיבים לעיצוב בהתחלה", מספר בראיון טלפוני אדריאן גאוזע, מייסד המשרד והעומד בראשו "מהר מאוד עובנו אותם כשהבנו שמה שצריך להתוות את עיצוב האי הוא הפנורמה שלא תיאמן שנשקפת מכל עבר וכיצד הפארק יכול לנצל ולטפח אותה". מיקום האי הוא אגדי: אפשר להשקיף ממנו ללא הפרעה אל פסל החירות, אל אלים איילנה, ניו ג'רזי, הרחובות התחתונים של מנהטן, גשר ברוקלין ותחנתו - פארק גשר ברוקלין שגם הוא קודם עור וגידים.

"זה מקום שיש בו תנועה מתמדת ושינויים תכופים של מזג האוויר - השמים משתנים כל עשר דקות ואפשר ממש להריח את הגאות והשפל, שמועפים את המפרץ, וראים את ירציו השמש על הגלים".

לכן יצרו אדריכלי הנוף פארק ובו גבעות נישאות. שבילים מת" פתלים דרך צמחייה עבותה יובי" לו אל נקודות הצפית לעבר 360 מעלות של קו ריקיע. "אנחנו לא צריכים היסטוריה. הסיפור הוא הגיאולוגיה והטופוגרפיה. המטרה שלנו היא למשך אנשים למקום המרהיב הזה, וזו חוויה נהדרת כשלעצמה. העיצוב הוא רק כלי", הוא אומר.

העיסוק של המשרד בדרמטיות של קו האופק, מסביר גאוזע, בן 53, הוא רבר "מאור הולנדי". אמר גם, בעקבות הזכיה פתחו West 8 סניף בניו יורק - ואילו באר תר הבית שלהם הם מצוידים כי המשרד היה בינלאומי מאז הוקם לפני 26 שנים, אך ההשפעות של הנוף ההולנדי, עם הטופוגרפיה השטוחה, האחידות הגיאולוגית והיסטורית, ובעיקר אלמנטים של מים, תעלות וגשרים - הן חלק דומיננטי מגוף העבודות שלו.

הערב יתארח גאוזע בטכניון, שם ירצה כחלק מסדרת ההרצאות השנתית "ע"ש מורלי בלנקשטיין, על אופי ההרצאה טרם החליט, אבל הוא מעריך שיציג את עבר דות המשרד משום ש"לפעמים לא טוב להגיע עם פילוסופיה שלמה, אלא להראות פרויקטים עם הרבה תמונות - סטורנטים מעריכים את זה מאוד".

ואמנם, כשהוא נשאל על עמי דות המשרד, נענה גאוזע בחידוה גדולה ומסביר אותן לפרטי פרטים, בעוד שעל נושאים אחרים הוא

משיב באופן מסווג יתה הסטודיו שלו מרחיב את ההגדרה של אר" ריכלות הנוף ושל תכנון אורבני: החל ממבני תשתיות, פארקים וגנים, דרך תוכניות אב עירוניות ועד מיצבים - כמו שלטים מנופי חים בצורת פרות ארירות ממרים. אלו הוצבו בחיבי הולנד לאדרי" מהביאגלה הבינלאומית לאדרי" משימשו לחניטת המומיות.

אדריאן גאוזע. מקומות שאנשים יודחו אתם (צילום: West 8)

כלות בוטרדם ב-2006 שאצר גאוזע ועסקה בשימור הנוף ההולנדי, נרי, אנ"רה אותה הוא מקדם במרץ. צוותו עובד בארצות אירופה, ארצות הברית ובמזרח הרחוק. פרויקט אחד קרוב ומסקרן הוא התשתית והגנים של המוזיאון הגדול בגיזה שבמצרים, שמתכ" נניו, צוות אדריכלים איריים (הני גאופנג) וזכו בתחרות בינלאומית ב-2004. את בניית המוזיאון, מוכו המחקר הארכיוני (שני האזורנים

נבנו כבר והמשך הפריקטט האט ביו השאר בעקבות אירועי השנים האחרונות במצרים) יזמה אונסק"ו בשביל לתת מענה לממצאים הארכיאולוגיים הרבים שמתגלים באוהה בגנים שבו, הממוקמים במ" פלס שקוע כמו יתר המוזיאון כיו שלא להסיר את הפירמידות, אפי שר יזיה למצוא מגוון של צמחים ששימשו לחניטת המומיות.

"הריקע שלי הוא הנרסס, ותוצ" רים מעשיים הם מה שאני מעריך גם מבחינה אסתטית", אומר גאוזע "מבחינת הדרך לגשת לאדריכלות נוף היא דרך הנדסת נוף מטורנית - כלומר, ניהול מים, אדמה, בוט" ניקה, תחוקה וגם חומרי הבנייה. אבל כשהו מגיע לפרויקטים של מיצבים - ואני מרבי עכשיו על משהו אחר לגמרי - אז שירה זה הברר החיה. כשאת מתכנן גן זה צריך להיות מקום שמשרה נחמה, מקום להרהורים ולהתייחסות. הוא צריך לרגש את השוהים בו, וכשהם חולכים משם - הם צריכים להיות מסוגלים לזכור אותו".

בתאם, משרדו נעזר ברעיונות של אמנים חוותיים, משוררים וסו" פרים. שיתוף פעולה עם אדריכ" לים, כפרט במסגרת תכנון עירוני, אומר גאוזע, יוצר הפריה הדדית - "אנחנו מנסים יחד אתם להג" שם את הפריקטט, מנסים לקדם את קולם של האדריכלים עצמם, וגם לתת להם להשפיע ולשפר את הפריקטט לפי הפרשנות שלהם". העבודה בניו יורק היא לא החידה של המשרד שמנתלות

3. Article in Ha'aretz Newspaper in preparation of Adriaan Geuze's visit

ריכלים התחילו לבנות רחובות שלמים של בלוקים עירוניים. חאזה, שזוהו אינו ביקורו הראי שון בישראל, מאמין שהפריקט יסקרן גם את הקהל הישראלי. באי רץ ביקר בעבר לצורך עבודה על מיצב בירושלים (בשיתוף המשורר אמיר אור) כחלק מפרויקט "מראה מקום", שלא יצא לפועל. "יש מיוון בין הולנד וישראל כי שתיהן קטנות ולא מאוכלסות - אנחנו לא יכולים להתפרש מהבחינה האורבנית כמו בארצות הברית". אף שאין נקודות השוואה בין המטרות ההולנדית לבנייה הישראלית, "אנחנו יכולים ללמוד המון מהתוכנית המקורית של תל אביב", הוא מתייחס לתו כנית גרס, "כדוגמה לאיך לעשות עיר בינונית עם הרבה ירק, זהות רציפה וביטוי לרידור פנים עירוני - וזה לא ניח".

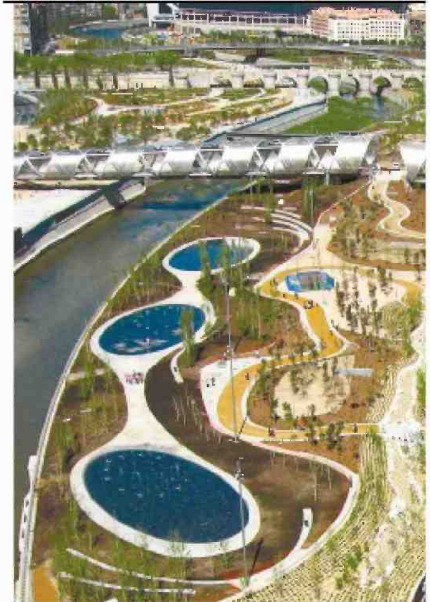
חאזה: "אפשר ללמוד המון מהתוכנית המקורית של ת"א כדוגמה לאיך לעשות עיר עם הרבה ירק וזהות רציפה"

ללא שמץ מרומה. אחר הפרויקטים החשובים של המשדר, בורגאו ספורטבורג, נבי נה בשנות ה-90 באמסטרדם, שם באזור המספנות של הנמל הישן ביקשה העירייה להקים רובע מגר רים שוקק. או היה זה אזור מרוחק, מוזהם ומנותק ממרכז העיר, אבל מיקומו שירת את העירייה שבי קשה להיאבק בתופעת הפרבר ולעודד משפחות צעירות להקים את ביתן בעיר הצעיר הזה נוסק לתקציבים מן המדינה וזו התנתה את ההקצאה, כספי משלמי המסים, בכך שאזור ישרת מספר משמעותי של תושבים - כ-2,500.

"הבעיה הייתה שאמסטרדם הצהירה על כך שתקים אזור אורבני שהוא מאוד צפוף במר נחים הולנדיים, אבל בתחילת שנות ה-90 שוק הנר"ן לא עורר בניה של בני רירות" הוא מספר "ההנחה הייתה שקהל היעד רי צה לגוד בבתיים גנובים, יש להם אופניים, ילדים, ואולי גם חתול או כלב. ביקשנו לקחת את הטיי

העיר ראו גידירון בורמה לבלומי ברג ראה זאת כפרויקט הדגל של הקניצה שלו, וביקש להשלים אותו עד לבחירת האות. בפועל, אך הפרויקט שש שנים. כשחאזה נשאל מה עמדתו בנוי גע לכך שפרויקטים נופיים, נפרט בקנה מידה כזה, מנוכסים פעמים רבות לטובת אינטרסים פוליטיים הוא משיב כי "נכון שאנחנו עובי רים בשביל המגור הציבורי, ולפעי מים עבודות כאלה הן חלק מיומרה גדולה יותר להצהרה פוליטית או מסחרית. אבל אני איש מלאכה. אנחנו עובדים כדי ליצור מקומות שהם טובים לאנשים, מקום שהם יכולים להזהרות אדם. היו פעמים שנדרשנו לעבודות שבחן חשבי נו שזה לא המקום הנכון לבנות שלהם של העיר ולכן ויתרנו על הפרויקט".

ולמרות ריבוי הוכבעים של המי שרה, הוא נזהר בנגוע להערכת יתר של כישורי. "אין רגעים כאלה שבהם אני לוקח את התפקיד של איוה סופרסטאר שאומר ללקוחות מה אמור לקרות בפרויקט. אני מהגרים, יש פרוגרמה, ואני מני סה לעוזה עם זאת, ככל שהעבר דה קרובה יותר למדינה שלי, לא אהסס להיות מעורב יותר מבחינה פוליטית. לקוחות הרי רוצים שתי עוור להם - חלקם אוחבים ויכח ביקורת, אחרים לא מעריכים את זה בכלל ואומרים - 'לא לא, כבר היינו עם זה, אל תברר על זה, פשוט עשה את העבודה שלך'", הוא אומר

מימין: פארק במדרד
שתיכון משרד 8 west של חאזה. משמאל: הטיילת המרכזית בטורונטו שתיכון המשרד
 צילומים: באדינות עירונית
 Waterfront Toronto—1-111